
	ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : WI-NUR-117	R : 00	หน้า : 1/14	วันที่ : 1 ต.ค.65
	เรื่อง : การทำความสะอาดเตียงผู้ป่วย และการอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง			
	ผู้จัดทำ : กลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ	ผู้อนุมัติ : น.ส.ประกายดาว จิตต์ประเสริฐ หัวหน้าพยาบาล		
ผู้ตรวจสอบ : นางสาวทิววิไล ช่างสี หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ				

การทำเตียงว่าง

ความหมาย เป็นการทำให้เตียงที่ไม่มีผู้ป่วยนอนให้สะอาด

วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติสำหรับบุคลากรในการทำเตียงว่าง

- เป้าหมาย**
1. เตียงที่ไม่มีผู้ป่วยได้รับการทำความสะอาดตามแนวทางปฏิบัติ
 2. บุคลากรทางการพยาบาลทุกคนปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดได้ถูกต้อง

ผู้ปฏิบัติ พยาบาล / พนักงานช่วยเหลือคนไข้

อุปกรณ์/ เครื่องมือเครื่องใช้

1. อุปกรณ์ป้องกัน ได้แก่ ผ้าปิดจมูก/ปาก ถุงมือยางยาว ผ้ายางกันเปื้อน
2. ผ้าปูที่นอน, ผ้าขาวเตียง, ผ้าขาววางเตียง, ปลอกหมอน, ผ้าห่ม
3. ผ้าเช็ดเตียง 2 ผืน, ถังใส่น้ำสะอาด 1 ใบ, ถังใส่น้ำผงซักฟอก 1 ใบ

ตัวชี้วัด

1. อุบัติการณ์ข้อร้องเรียน, ความไม่พึงพอใจ, การแพร่กระจายเชื้อ (จาก contact Precaution) จากการทำความสะอาดเตียงว่าง
2. ร้อยละของบุคลากรปฏิบัติตามแนวทางการทำความสะอาดเตียงว่าง

แผนการประเมิน

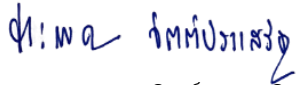
1. ติดตามอุบัติการณ์ความเสี่ยงทุกเดือนโดยหัวหน้าหน่วยงาน / พยาบาลวิชาชีพที่รับผิดชอบ
2. ตรวจสอบการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติของพยาบาลทุกคนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยหัวหน้าหน่วยงาน

วิธีปฏิบัติ

ขั้นตอน	เหตุผล
1. ล้างมือให้สะอาดตามมาตรฐานก่อนจัดเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ โดยเฉพาะผ้า	- เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ ปนเปื้อนของเชื้อโรค - เพื่อหลีกเลี่ยงการสัมผัสและการติดเชื้อ
2. เตรียมอุปกรณ์ ถอดผ้าและอุปกรณ์ต่างๆให้ห่างจากเครื่องแต่งกาย	

	ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : WI-NUR-117	R : 00	หน้า : 2/14	วันที่ : 1 ตค.65
	เรื่อง : การทำความสะอาดเตียงผู้ป่วย และการอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง			
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ		ผู้อนุมัติ : น.ส.ประกายดาว จิตต์ประเสริฐ หัวหน้าพยาบาล		
ผู้ตรวจสอบ : นางสาวทิพวิไล ช่างสี หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ				

ขั้นตอน	เหตุผล
3. ปิดพัดลม 4. จัดบริเวณเตียงให้มีที่ว่างพอสมควร 5. ล้อคล้อเตียง 6. ปฏิบัติสวมอุปกรณ์ป้องกันตามหลัก Standard Precaution ปรับระดับเตียงให้อยู่ในแนวราบ ไชเตียง ตรวจสอบดูว่าหมอนชั้นลงปรับระดับได้ดี 7. เช็ดเตียงและที่นอนด้วยน้ำผงซักฟอก จากที่สะอาดไปที่สกปรกหรือจากไกลตัวมาใกล้ตัว ไม่เช็ดย้อนไปมาแล้ว เช็ดด้วยผ้าแห้งให้สะอาด กรณีถ้าเป็นเตียงหลังผู้ป่วยติดเชื้อต้องยาให้ใช้น้ำผงซักฟอก รอบที่1 และรอบที่ 2,3 ใช้เป็น 1% sodiumhypochlorite แล้วปล่อยให้แห้ง 8. ปูผ้าปูที่นอน โดยวางผ้าให้จุดกึ่งกลางผ้าอยู่บนจุดกึ่งกลางที่นอน คลี่ผ้าออกตามแนวยาวแล้วหนีบชายผ้าด้านหัวเตียง ปลายเตียง ด้านข้าง ตามลำดับ 9. ปูผ้าอย่างขวางเตียงให้ปูผ้าอย่างขวางเตียงบริเวณที่ต้องการให้เหมาะสมกับสภาพผู้ป่วยหากปูตรงกลางที่นอนให้ระยะที่เหลือระหว่างหัวเตียงเท่ากัน หนีบชายผ้าอย่างเข้าใต้ที่นอนปูผ้าขวางเตียงบนผ้าอย่างโดยให้	<ul style="list-style-type: none"> - ป้องกันการฟุ้งกระจายของเชื้อโรค - เพื่อสะดวกในการปูเตียง ไม่มีสิ่งกีดขวาง - เพื่อให้เตียงอยู่กับที่ - ป้องกันการติดเชื้อ - เพื่อสะดวกในการปูผ้าให้เรียบร้อย - เพื่อเป็นการลดจำนวนเชื้อโรค - เพื่อความสะดวกในการดึงผ้าให้เรียบตึง - เพื่อป้องกันผ้าอย่างถูกผิวหนังและมีประโยชน์ในการ เคลื่อนย้ายตัวผู้ป่วย

	ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : WI-NUR-117	R : 00	หน้า : 3/14	วันที่ : 1 ตค.65
	เรื่อง : การทำความสะอาดเตียงผู้ป่วย และการอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง			
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ		ผู้อนุมัติ : น.ส.ประกายดาว จิตต์ประเสริฐ หัวหน้าพยาบาล		
ผู้ตรวจสอบ : นางสาวทิพวิไล ช่างสี หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ				

ขั้นตอน	เหตุผล
คลุมปิดผ้าอย่างแล้วเห็นบชายผ้าใต้ที่นอน 10. พู่ผ้าห่มวางแบบเดียวกับผ้าปูที่นอนให้ชายผ้าทางด้านหัวเตียงเสมอกับขอบที่นอน คลุมหมอนให้มิดชิด 11. เก็บพัด้ามจับสำหรับปรับระดับเตียงให้เรียบร้อย 12. จัดเตียงและตู้ข้างเตียง ทั้งบนตู้และภายในตู้	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สวยงามและเรียบร้อย - ป้องกันอุบัติเหตุ - เพื่อความเรียบร้อยของหอผู้ป่วย

หมายเหตุ อุปกรณ์เช็ดเตียง / เช็ดตู้ข้างเตียงใช้แยกกัน

เอกสารอ้างอิง

เรณู สอนเครือ. (2552). แนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 9. นนทบุรี: โครงการสวัสดิการ วิชาการ สถาบันพระบรมราชชนก.

สถาบันบำราศนราดูร. (2563). แนวปฏิบัติเพื่อป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล. กรุงเทพฯ : อักษรกราฟฟิกแอนด์ดีไซน์.

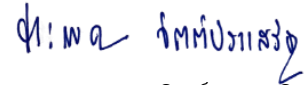
สุภาณี เสนาดิสัย และมณี อาภานันท์กุล. (2552). คู่มือปฏิบัติการพยาบาล. กรุงเทพฯ:จุดทอง.

	ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : WI-NUR-117	R : 00	หน้า : 4/14	วันที่ : 1 ตค.65
	เรื่อง : การทำความสะอาดเตียงผู้ป่วย และการอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง			
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ		ผู้อนุมัติ : น.ส.ประกายดาว จิตต์ประเสริฐ หัวหน้าพยาบาล		
ผู้ตรวจสอบ : นางสาวทิพวิไล ช่างสี หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ				

ภาคผนวก

เกณฑ์การประเมินผล

หัวข้อประเมิน	ใช่	ไม่ใช่
1. เชิงโครงสร้าง		
1.1 ผู้ปฏิบัติ พยาบาล / ผู้ช่วยเหลือคนไข้		
1.2 เตรียมอุปกรณ์/เครื่องมือเครื่องใช้ถูกต้องครบถ้วน		
2. เชิงกระบวนการ		
2.1 สวมอุปกรณ์ป้องกันถูกต้อง		
2.2 แจ้งให้ผู้ป่วยทราบ		
2.3 เตรียมอุปกรณ์เครื่องมือถูกต้องครบถ้วน		
2.4 ปฏิบัติตามขั้นตอน		
2.5 ล้างมือหลังปฏิบัติงาน		
3. เชิงผลลัพธ์ เตียงและสิ่งแวดล้อมข้างเตียงสะอาดเรียบร้อยพร้อมที่จะรับผู้ป่วยทันที		

	ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : WI-NUR-117	R : 00	หน้า : 5/14	วันที่ : 1 ตค.65
	เรื่อง : การทำความสะอาดเตียงผู้ป่วย และการอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง			
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ		ผู้อนุมัติ : น.ส.ประกายดาว จิตต์ประเสริฐ หัวหน้าพยาบาล		
ผู้ตรวจสอบ : นางสาวทิวิไล ช่างสี หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ				

การทำเตียงที่มีผู้ป่วย

ความหมาย การทำความสะอาดเตียงผู้ป่วยและเปลี่ยนผ้าที่ใช้สำหรับการทำเตียงโดยมีผู้ป่วยนอนอยู่ที่เตียง

วัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับบุคลากรทางการพยาบาลในการทำเตียงที่มีผู้ป่วย

- เป้าหมาย**
1. เตียงที่มีผู้ป่วยได้รับการทำเตียงตามแนวทางปฏิบัติอย่างถูกต้อง
 2. บุคลากรทางการพยาบาลทุกคนทำเตียงที่มีผู้ป่วยได้ถูกต้อง

ผู้ปฏิบัติ พยาบาล/ พนักงานช่วยเหลือคนไข้

อุปกรณ์ / เครื่องมือเครื่องใช้

1. ผ้าที่ใช้สำหรับเปลี่ยนเตียง ได้แก่ ผ้าปูเตียง ปลอกหมอน ผ้าขวางเตียง ผ้ายาง
2. ถังใส่ผ้าเปื้อน / ถังน้ำผงซักฟอก 1 ถัง / ถังน้ำสะอาด 1 ถัง / ผ้าเช็ดเตียง 2 ผืน
3. ชุดป้องกัน ได้แก่ ผ้ายางกันเปื้อน ผ้าปิดปาก และถุงมือยางยาว

- ตัวชี้วัด**
1. อุบัติการณ์การแพร่กระจายเชื้อ / อุบัติเหตุจากการพลัดตกเตียง
 2. ร้อยละของบุคลากรทางการพยาบาลปฏิบัติตามแนวทางการทำเตียงที่มีผู้ป่วย

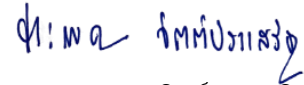
แผนการประเมิน

1. ติดตามอุบัติการณ์ทุกเดือนโดยหัวหน้าหน่วยงาน / พยาบาลวิชาชีพที่รับผิดชอบ
2. ตรวจสอบการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติของพยาบาลทุกคนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยหัวหน้าหน่วยงาน

	ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : WI-NUR-117	R : 00	หน้า : 6/14	วันที่ : 1 ตค.65
	เรื่อง : การทำความสะอาดเตียงผู้ป่วย และการอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง			
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ	ผู้อนุมัติ : น.ส.ประกายดาว จิตต์ประเสริฐ หัวหน้าพยาบาล			
ผู้ตรวจสอบ : นางสาวทิพวิไล ช่างสี หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ				

วิธีปฏิบัติ

ขั้นตอน	เหตุผล
1. แจ้งผู้ป่วยทราบ สวมชุดอุปกรณ์ป้องกันตามหลัก Standard Precaution	- เพื่อให้ผู้ป่วยเข้าใจและให้ความร่วมมือ - เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อโรค
2. ลือคอเตียง และปรับระดับเตียงตามสภาพผู้ป่วย ตรวจสอบสภาพการหมุน	- ความปลอดภัยในการตรวจสอบสภาพเตียง
3. รื้อชายผ้าปูออกจากเตียงตลอดด้าน พลิกตัวผู้ป่วย ตะแคงเข้าหาตัวผู้ปฏิบัติซึ่งอยู่ด้านตรงข้าม จัดให้ผู้ป่วย นอนในท่าที่สบายและปลอดภัย ถ้าผู้ป่วยอ่อนเพลีย ไม่มีแรง/ผู้ป่วยหนัก ให้ยกเหล็กกั้นเตียงขึ้นและมีผู้ช่วยเหลือ คนไข้ 1 คนคอยช่วย	- เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติ
4. ตลบผ้า/ผ้าข้างขวางไปชิดด้านหลังตัวผู้ป่วย เปลี่ยนปลอกหมอน	- เพื่อความสะดวกในการดึงผ้าออก
5. เช็ดเตียงและที่นอนด้วยน้ำผงซักฟอก โดยเช็ดจากบน ลงล่างหรือจากที่สะอาดก่อน ไม่เช็ดย้อนไปมา แล้ว เช็ดตามด้วยผ้าแห้งกรณีถ้าเป็นเตียงหลังผู้ป่วย ติดเชื้อดื้อยาให้ใช้น้ำผงซักฟอก รอบที่1 และรอบที่ 2,3 ใช้เป็น 1% sodiumhypochlorite แล้วปล่อยให้แห้ง	- เพื่อลดจำนวนเชื้อโรค - เพื่อลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค
6. ปูผ้าที่ละครั้งทำมุมเตียง ปูผ้าข้าง ผ้าขวางดึงให้เรียบ ดึงเหน็บให้เรียบร้อย	

	ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : WI-NUR-117	R : 00	หน้า : 7/14	วันที่ : 1 ต.ค.65
	เรื่อง : การทำความสะอาดเตียงผู้ป่วย และการอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง			
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ		ผู้อนุมัติ : น.ส.ประกายดาว จิตต์ประเสริฐ หัวหน้าพยาบาล		
ผู้ตรวจสอบ : นางสาวทิพวิไล ช่างสี หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ				

ขั้นตอน	เหตุผล
7. พลิกตัวผู้ป่วยให้นอนหงาย แล้วตะแคงมาด้านที่ปูผ้า ซึ่งมีพยาบาลยืนอยู่และดึงเหล็กกันเตียงขึ้น	- เพื่อป้องกันการฟุ้งกระจาย
8. ดึงผ้าเป็นนอกม้วนใส่ถังผ้าเป็นนทำซ้ำข้อ 7 – 8	- เพื่อความสุชสบาย
9. จัดให้ผู้ป่วยนอนท่าที่สบายและห่มผ้าให้ผู้ป่วย	- เพื่อป้องกันอุบัติเหตุ
10. จัดเตียงให้เรียบร้อย เก็บพัดด้ามจับปรับระดับเตียง เช็ดทำความสะอาดหัวเตียง ตู้ข้างเตียงขอบเตียงและ จัดให้เรียบร้อย	- เพื่อความสะอาดเรียบร้อย
11. ล้างมือตามมาตรฐาน	- เพื่อลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค

หมายเหตุ กรณีเตียงติดเชื้อ ทำเตียงตามมาตรฐาน IC ของโรงพยาบาลใช้น้ำยา 1% sodiumhypochlorite เช็ดทำความสะอาด

เอกสารอ้างอิง

- เรณู สอนเครือ.(2552). แนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 9. นนทบุรี: โครงการสวัสดิการ วิชาการ สถาบันพระบรมราชชนก.
- สถาบันบำราศนราดูร. (2563). แนวปฏิบัติเพื่อป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล. กรุงเทพฯ : อักษรกราฟฟิกแอนด์ดีไซน์.
- สุภาณี เสนาดิสัย และวรรณภา ประไพพานิช. (2554). การพยาบาลพื้นฐาน แนวคิดและการปฏิบัติ.พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพโรงเรียนพยาบาลรามธิบดี.

	ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : WI-NUR-117	R : 00	หน้า : 8/14	วันที่ : 1 ตค.65
	เรื่อง : การทำความสะอาดเตียงผู้ป่วย และการอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง			
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและ ป้องกันการติดเชื้อ		ผู้อนุมัติ : น.ส.ประกายดาว จิตต์ประเสริฐ หัวหน้าพยาบาล		
ผู้ตรวจสอบ : นางสาวทิพวิไล ช่างสี หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการ การติดเชื้อ				

ภาคผนวก

เกณฑ์การประเมินผล

หัวข้อประเมิน	ใช่	ไม่ใช่
1. เชิงโครงสร้าง 1.1 ผู้ปฏิบัติ พยาบาล / ผู้ช่วยเหลือคนไข้ 1.2 เตรียมอุปกรณ์/เครื่องมือเครื่องใช้ถูกต้องครบถ้วน		
2. เชิงกระบวนการ 2.1 ล้างมือก่อนทำเตียง 2.2 สวมอุปกรณ์ป้องกันตามหลัก UP 2.3 แจ้งให้ผู้ป่วยทราบ 2.4 เช็ดและเปลี่ยนผ้าตามขั้นตอน 2.5 เก็บผ้าตามขั้นตอนและทิ้งให้ถูกที่ 2.6 จัดตู้เตียงและบริเวณรอบๆ เตียงให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและสะอาด 2.7 ทำนอนผู้ป่วยให้สุขสบาย 2.8 ล้างมือตามมาตรฐานหลังปูเตียง		

	ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : WI-NUR-117	R : 00	หน้า : 9/14	วันที่ : 1 ตค.65
	เรื่อง : การทำความสะอาดเตียงผู้ป่วย และการอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง			
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ		ผู้อนุมัติ : น.ส.ประกายดาว จิตต์ประเสริฐ หัวหน้าพยาบาล		
ผู้ตรวจสอบ : นางสาวทิพวิไล ช่างสี หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ				

การอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง

ความหมาย การทำความสะอาดร่างกายผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้/ผู้ป่วยที่จำกัดการเคลื่อนไหว

วัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับพยาบาลในการอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง

เป้าหมาย

1. ผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้/ผู้ป่วยที่จำกัดการเคลื่อนไหว ได้รับการอาบน้ำบนเตียง
2. บุคลากรทางการพยาบาลทุกคนปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดได้ถูกต้อง

ผู้ปฏิบัติ พยาบาล/ พนักงานช่วยเหลือคนไข้

อุปกรณ์/เครื่องมือเครื่องใช้

1. รถเข็น 1 คัน
2. กะละมังเซ็ดตัว 2 ใบ / ผ้าถูตัว 2 ผืน
3. หวี แป้ง สบู่ ยาสีฟันและแปรง/น้ำยาบ้วนปาก
4. เครื่องผ้า ได้แก่ ผ้าเซ็ดตัว ผ้าคลุมตัว เสื้อผ้า ผ้าปู ผ้า/ผ้ายางขวางและปลอกหมอน
7. ชุดทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอก 1 ชุด
8. ถุงมือสะอาด /แชมรูบไต / ถังใส่ผ้าเปื้อน
9. ม่านกัน

ตัวชี้วัด

1. อุบัติการณ์จากการพลัดตกเตียง / ร้อยละความพึงพอใจของผู้ป่วย ผู้ใช้บริการ
2. ร้อยละของบุคลากรทางการพยาบาลปฏิบัติตามแนวทางการอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง

แผนการประเมิน

1. ติดตามอุบัติการณ์ทุกเดือนโดยหัวหน้าหน่วยงาน / พยาบาลวิชาชีพที่รับผิดชอบ
2. ตรวจสอบการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติของพยาบาลทุกคนอย่างน้อยปีละละ 1 ครั้ง โดยหัวหน้าหน่วยงาน

	ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : WI-NUR-117	R : 00	หน้า : 10/14	วันที่ : 1 ต.ค.65
	เรื่อง : การทำความสะอาดเตียงผู้ป่วย และการอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง			
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ		ผู้อนุมัติ : น.ส.ประกายดาว จิตต์ประเสริฐ หัวหน้าพยาบาล		
ผู้ตรวจสอบ : นางสาวทิพวิไล ช่างสี หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ				

วิธีปฏิบัติ

ขั้นตอน	เหตุผล
1. แจ้งให้ผู้ป่วยทราบก่อนปฏิบัติ บอกวัตถุประสงค์ของการอาบน้ำประเมินสภาพผู้ป่วย	- เพื่อให้ผู้ป่วยคลายความวิตกกังวลและให้ความร่วมมือ
2. ล้างมือตามมาตรฐาน นำรถเข็นอุปกรณ์การอาบน้ำไปที่เตียง กั้นม่านให้มิดชิด เอาเหล็กกั้นเตียงลงด้านผู้ปฏิบัติ เลื่อนผู้ป่วยชิดขอบเตียงด้านที่พยาบาลยืนอยู่ คลุมผ้า ตั้งแต่อกถึงเข่าแล้วถอดเสื้อผ้าด้วยความนุ่มนวล	- เพื่อลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค - เพื่อป้องกันการเปิดเผยร่างกายผู้ป่วยและลมโกรก - เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานและอาการปวดหลังจากการก้มมากเกินไป
3. ทำความสะอาดปากและฟันตามแนวทางปฏิบัติ	- เพื่อความสะอาดของช่องปากและฟัน
4. ทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ตามแนวทางปฏิบัติ	- เพื่อความสุขสบาย
5. ใช้ผ้าถูตัวเปียกน้ำพอสมควร เช็ดใบหน้า ข้างหู และ ลำคอตามด้วยผ้าชุบน้ำบิดหมาดๆ เช็ดคราบสบู่ให้หมด	
6. สอดผ้าเช็ดตัวคลุมบริเวณหน้าอก แล้วเลื่อนผ้าคลุม ตัวลงไปถึงเอว ทำความสะอาดด้วยสบู่บริเวณทรวงอก หน้าท้อง รักแร้และแขนทั้งสองข้าง ทำด้านไกลตัวก่อน ซับให้แห้ง แล้วคลุมผ้าให้ผู้ป่วยเช่นเดิม	- เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยไม่เกิดความรำคาญ
7. ใช้ผ้าเช็ดตัวรองแขนด้านไกลตัว จับข้อมือยกขึ้น เช็ด จากปลายแขนเข้าหาลำตัวด้วยสบู่และน้ำ ตามลำดับบั้น มือลงในอ่างน้ำฟอกล้างสะอาดแล้วซับให้แห้ง แล้วเช็ด แขนด้านใกล้ตัวด้วยวิธีเดียวกัน	- เช็ดแขนด้านไกลตัวเพื่อป้องกันน้ำหยดถูกส่วนที่สะอาด

	ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : WI-NUR-117	R : 00	หน้า : 11/14	วันที่ : 1 ต.ค.65
	เรื่อง : การทำความสะอาดเตียงผู้ป่วย และการอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง			
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ		ผู้อนุมัติ : น.ส.ประกายดาว จิตต์ประเสริฐ หัวหน้าพยาบาล		
ผู้ตรวจสอบ : นางสาวทิพวิไล ช่างสี หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ				

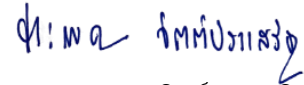
ขั้นตอน	เหตุผล
8. ใช้ผ้าเช็ดตัวรองขาต้านไกลตัว ทำความสะอาดด้วยสบู่ และน้ำตามลำดับ แช่เท้าลงในอ่างน้ำ ฟอกล้างจน สะอาดแล้วซับให้แห้ง แล้วทำความสะอาดขาต้านไกลตัว ด้วยวิธีเดียวกัน	- เช็ดขาต้านไกลตัวเพื่อป้องกันน้ำหยดถูกส่วนที่สะอาด
9. พลิกตะแคงตัวไปด้านตรงข้าม เช็ดแผ่นหลังตั้งแต่กอกหู คอ หลังจนถึงสะโพกและก้นกับด้วยสบู่และซับให้แห้ง	- เป็นการเช็ดที่สะอาดมากกว่าไปที่สะอาดน้อยกว่า
7. ใช้ผ้าเช็ดตัวรองแขนต้านไกลตัว จับข้อมื่อยกขึ้น เช็ด จากปลายแขนเข้าหาลำตัวด้วยสบู่และน้ำตามลำดับแช่ มือลงในอ่างน้ำฟอกล้างสะอาดแล้วซับให้แห้ง แล้วเช็ด แขนต้านไกลตัวด้วยวิธีเดียวกัน	- เช็ดแขนต้านไกลตัวเพื่อป้องกันน้ำหยดถูกส่วนที่สะอาด
8. ใช้ผ้าเช็ดตัวรองขาต้านไกลตัว ทำความสะอาดด้วยสบู่ และน้ำตามลำดับ แช่เท้าลงในอ่างน้ำ ฟอกล้างจน สะอาดแล้วซับให้แห้ง แล้วทำความสะอาดขาต้านไกลตัว ด้วยวิธีเดียวกัน	- เช็ดขาต้านไกลตัวเพื่อป้องกันน้ำหยดถูกส่วนที่สะอาด
9. พลิกตะแคงตัวไปด้านตรงข้าม เช็ดแผ่นหลังตั้งแต่กอกหู คอ หลังจนถึงสะโพกและก้นกับด้วยสบู่และซับให้แห้ง	- เป็นการเช็ดที่สะอาดมากกว่าไปที่สะอาดน้อยกว่า
10. นวดหลังให้ผู้ป่วยตามแนวทางปฏิบัติ	- เพื่อกระตุ้นการไหลเวียนเลือดและผ่อนคลายกล้ามเนื้อ
11. ใส่เสื้อให้ผู้ป่วยและจัดเตรียมเสื้อ สอดแขนอีกด้าน	

	ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : WI-NUR-117	R : 00	หน้า : 12/14	วันที่ : 1 ต.ค.65
	เรื่อง : การทำความสะอาดเตียงผู้ป่วย และการอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง			
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ		ผู้อนุมัติ : น.ส.ประกายดาว จิตต์ประเสริฐ หัวหน้าพยาบาล		
ผู้ตรวจสอบ : นางสาวทิพวิไล ช่างสี หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ				

ขั้นตอน	เหตุผล
พลิกตัวนอนหงาย ใส่ผ้าถุง/กางเกง ถัดผ้าปูเตียงเปียกให้เปลี่ยนตามความเหมาะสม 12. จัดทำให้ผู้ป่วยสุขสบายและเหมาะสม 13. หวีผมด้วยความนุ่มนวล 14. คลุมผ้าห่มและยกเหล็กกั้นเตียงขึ้นให้เรียบร้อย 15. จัดสิ่งแวดล้อมให้สะอาดเรียบร้อย 16. นำอุปกรณ์ไปทำความสะอาดและเก็บเข้าที่ 17. ล้างมือตามมาตรฐานหลังให้การพยาบาล 18. บันทึกอาการผู้ป่วยและความผิดปกติที่พบ	- เพื่อเตรียมพร้อมใช้งานต่อไป - เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค

หมายเหตุ

1. ควรให้ผู้ป่วยถ่ายปัสสาวะ/อุจจาระก่อนการอาบน้ำเพื่อความสะอาดและสุขสบาย
2. ขณะอาบน้ำควรถูผิวหนังให้แรงแต่นุ่มนวลยกเว้นในรายที่ผิวหนังบาง/มีโรคผิวหนัง เพื่อการไหลเวียนของโลหิตดีขึ้น
3. ควรทำส่วนใดส่วนหนึ่งให้เสร็จ เพื่อป้องกันการเปิดเผยร่างกายผู้ป่วยเกินความจำเป็น
4. ควรเช็ดตัวผู้ป่วยที่มีสายยางระบายของเหลวออกจากร่างกายด้วยความระวังเพื่อป้องกันการหลุดเลื่อน
5. ผู้ป่วยผ่าตัดช่องท้องควรเช็ดตัวให้เสร็จก่อนจึงทำความสะอาดช่องปากและฟัน เพื่อลดความปวดแผล
6. กรณีผู้ป่วยติดเชื้อดื้อยาให้ใช้ 2% Chlorhexidine เช็ดตัวผู้ป่วยแทนสบู่ทั่วไป

	ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : WI-NUR-117	R : 00	หน้า : 13/14	วันที่ : 1 ตค.65
	เรื่อง : การทำความสะอาดเตียงผู้ป่วย และการอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง			
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ		ผู้อนุมัติ : น.ส.ประกายดาว จิตต์ประเสริฐ หัวหน้าพยาบาล		
ผู้ตรวจสอบ : นางสาวทิพวิไล ช่างสี หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ				

เอกสารอ้างอิง

เรณู สอนเครือ. (2552). แนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 9. นนทบุรี: โครงการสวัสดิการ วิชาการ สถาบันพระบรมราชชนก.

สถาบันบำราศนราดูร. (2563). แนวปฏิบัติเพื่อป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล. กรุงเทพฯ : อักษรกราฟฟิกแอนดตีไซน์.

สุปาณี เสนาดิสัย และมณี อากานันทิกุล. (2552). คู่มือปฏิบัติการพยาบาล. กรุงเทพฯ:จุดทอง.

สุปาณี เสนาดิสัย และวรรณภา ประไพพานิช. (2554). การพยาบาลพื้นฐาน แนวคิดและการปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี.

	ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : WI-NUR-117	R : 00	หน้า : 14/14	วันที่ : 1 ตค.65
	เรื่อง : การทำความสะอาดเตียงผู้ป่วย และการอาบน้ำผู้ป่วยบนเตียง			
ผู้จัดทำ : กลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ		ผู้อนุมัติ : น.ส.ประกายดาว จิตต์ประเสริฐ หัวหน้าพยาบาล		
ผู้ตรวจสอบ : นางสาวทิพวิไล ช่างสี หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ				

ภาคผนวก

เกณฑ์การประเมินผล

หัวข้อประเมิน	ใช่	ไม่ใช่
1. เชิงโครงสร้าง 1.1 ผู้ปฏิบัติ พยาบาล / ผู้ช่วยเหลือคนไข้ 1.2 เตรียมอุปกรณ์/เครื่องมือเครื่องใช้ถูกต้องครบถ้วน 2. เชิงกระบวนการ 2.1 แจ้งให้ผู้ป่วยทราบ 2.2 เตรียมอุปกรณ์เครื่องใช้ครบถ้วน 2.3 จัดสิ่งแวดล้อมให้มิดชิด 2.4 เช็ดผู้ป่วยตามขั้นตอน 2.5 เก็บอุปกรณ์เครื่องใช้ทำความสะอาดเรียบร้อย 2.6 ล้างมือตามมาตรฐานก่อนและหลังทำกิจกรรม 3. เชิงผลลัพธ์ ผู้ป่วยสะอาดและมีความสุขสบาย		